C/2024/4418

8.7.2024

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS UDTALELSE

af 15. maj 2024

om henstilling med henblik på Rådets afgørelse om ændring af den monetære aftale med Fyrstendømmet Andorra og den monetære aftale med Republikken San Marino (CON/2024/16)

(C/2024/4418)

Indledning og retsgrundlag

Den Europæiske Centralbank (ECB) modtog den 16. april 2024 en anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om en udtalelse om Kommissionens henstilling med henblik på Rådets afgørelse om ændring af den monetære aftale med Fyrstendømmet Andorra og af den monetære aftale med Republikken San Marino ([1]) (herefter »forslaget til afgørelse«).

ECB's kompetence til at afgive udtalelse er baseret på artikel 219, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, hvori det fastsættes, at når Unionen skal forhandle aftaler om monetære spørgsmål eller spørgsmål vedrørende valutakursordninger med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationale organisationer, træffer Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af ECB afgørelse om de nærmere bestemmelser for forhandling og indgåelse af sådanne aftaler. I overensstemmelse med artikel 17.5, første punktum, i forretningsordenen for Den Europæiske Centralbank er denne udtalelse vedtaget af ECB's Styrelsesråd.

1. Generelle bemærkninger

1.1. I 2011 ([2]) blev der indgået en monetær aftale mellem Unionen og Fyrstendømmet Andorra, i 2012 efterfulgt af en monetær aftale mellem Unionen og Republikken San Marino ([3]) (herefter »de monetære aftaler«). I december 2023 afsluttede Kommissionen forhandlingerne om en associeringsaftale med Andorra og San Marino ([4]) (herefter »associeringsaftalen«).

1.2. ECB glæder sig over målene med forslaget til afgørelse, nemlig at undgå overlap mellem lignende bestræbelser inden for rammerne af de monetære aftaler og associeringsaftalen fra både Unionens og Andorra og San Marinos side. Der er et delvist overlap mellem de EU-retsakter, der skal gennemføres af Andorra og San Marino i henhold til de monetære aftaler og associeringsaftalen. Hvis der ikke tages hånd om dette overlap, vil der være dobbeltarbejde, da gennemførelsen af de overlappende EU-retsakter vil blive overvåget parallelt inden for rammerne af de monetære aftaler og associeringsaftalen.

1.3. Samtidig bemærker ECB, at indførelsen af de ændringer af de monetære aftaler, der er omhandlet i forslaget til afgørelse, vil få betydelige virkninger for rammerne af de monetære aftaler. Ved de monetære aftaler nedsættes der et fælles udvalg, ([5]) som spiller en afgørende rolle i vurderingen af gennemførelsen af de EU-retsakter, der er opført i bilagene til de monetære aftaler. For så vidt angår den monetære aftale mellem Unionen og Andorra består det fælles udvalg af repræsentanter for Andorra, Kommissionen, Spanien, Frankrig og ECB. Det fælles udvalg under den monetære aftale mellem Unionen og San Marino består af repræsentanter for San Marino, Kommissionen, Italien og

([1]) COM(2024) 134 final.
([2]) EUT C 369 af 17.12.2011, s. 1.
([3]) EUT C 121 af 26.4.2012, p. 5.
([4]) Jf. Kommissionens pressemeddelelse af 12. december 2023, »Kommissionen glæder sig over afslutningen af forhandlingerne om en associeringsaftale med Andorra og San Marino«, som findes på Kommissionens websted www.ec.europa.eu. ECB har ikke set teksten til associeringsaftalen som aftalt på forhandlerniveau, selv om associeringsaftalen er kilden til de foreslåede ændringer af de monetære aftaler.
([5]) Jf. artikel 11 i de monetære aftaler.

ECB. ECB forstår, at sammensætningen af det underudvalg, der skal vurdere gennemførelsen af de EU-retsakter, der er opført i det relevante bilag til associeringsaftalen, men som er markeret som relevant for anvendelsen af de monetære aftaler, vil være meget forskellig fra sammensætningen af de fælles udvalg under de monetære aftaler. Det er ikke planen, at ECB skal være officielt medlem af underudvalget. På grund af de foreslåede ændringers betydning mener ECB, at den bør inddrages fuldt ud i forhandlingerne inden for sit kompetenceområde i overensstemmelse med tidligere praksis.

2. **Specifikke bemærkninger**

2.1. Det fremgår af begrundelsen til forslaget til afgørelse, at EU-retsakter om bank- og finanslovgivning og om bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, der er opført i det relevante bilag til associeringsaftalen, og »som er relevante for euroen«, vil blive tydeligt markeret som sådanne, således at dette også sker i forbindelse med de monetære aftaler, når deres gennemførelse vurderes inden for rammerne af associeringsaftalen. Det forklares, at det er Kommissionens tjenestegrenes hensigt at opfordre deres ECB-modparter til at deltage i Kommissionens delegation i Underudvalget om Finansielle Tjenesteydelser, der er nedsat i henhold til associeringsaftalen, når gennemførelsen af de EU-retsakter, der også er relevante for anvendelsen af de monetære aftaler, drøftes. ECB glæder sig over, at Kommissionen har til hensigt at indbyde ECB til møderne i underudvalget, når emnet for drøftelserne er relevant for anvendelsen af de monetære aftaler. Forslaget til afgørelse præciserer ikke, hvordan en sådan deltagelse vil blive formaliseret, og hvilken status ECB vil have på disse møder. ECB forstår, at den vil blive indbudt til de relevante møder i underudvalget som observatør.

2.2. Forslaget til afgørelse gør det muligt at indsætte en bestemmelse i de monetære aftaler, hvorved alle nye retsakter vedrørende den undergruppe af EU-retsakter om bank- og finanslovgivning, der er relevante for euroen, og alle nye EU-retsakter om bekæmpelse af hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme først bliver en del af det relevante bilag til associeringsaftalen, når disse EU-retsakter træder i kraft i henhold til associeringsaftalen ([6]). Det fremgår af begrundelsen til forslaget til afgørelse, at forskellige dele af protokollen om finansielle tjenesteydelser til associeringsaftalen gradvist kan træde i kraft for de associerede stater. Indtil de EU-retsakter, der falder ind under et givet segment, finder anvendelse i henhold til associeringsaftalen, vil den relevante *gældende EU-ret* således fortsat blive indarbejdet og behandlet i bilagene til de monetære aftaler.

2.3. ECB bemærker, at der kan være et betydeligt tidsrum mellem vedtagelsen af associeringsaftalen og ikrafttrædelsen for de associerede stater af de dele af protokollen om finansielle tjenesteydelser, der omfatter EU-retsakter om bank- og finanslovgivning og om bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. Af hensyn til retssikkerheden ([7]) bør det derfor udtrykkeligt fremgå af den relevante bestemmelse i de monetære aftaler, at hvis en EU-retsakt i henhold til den relevante *gældende EU-ret* vedtages eller ændres, inden den træder i kraft i henhold til associeringsaftalen, vil den blive føjet til bilagene til de monetære aftaler og overført til det relevante bilag til associeringsaftalen, når den finder anvendelse i henhold til associeringsaftalen. Desuden præciserer forslaget til afgørelse ikke det nøjagtige tidspunkt, hvor det antages, at EU-retsakter vedrørende en given del af protokollen om finansielle tjenesteydelser finder anvendelse i henhold til associeringsaftalen. Det er nødvendigt at have klarhed om dette aspekt for at sikre retssikkerhed med hensyn til tidsplanen for overførsel af ansvarsområder fra rammerne af de monetære aftaler til rammerne for associeringsaftalen.

([6]) Jf. artikel 1, stk. 1, litra a), i forslaget til afgørelse.
([7]) Som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra a), i forslaget til afgørelse.

2.4. Forslaget til afgørelse fastsætter, at der bør medtages en bestemmelse i de monetære aftaler, hvorved EU-retsakter om bank- og finanslovgivning, der er nødvendige for euroen, og alle EU-retsakter om bekæmpelse af hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, der er opført i associeringsaftalen, men som er relevante for en smidig anvendelse og beskyttelse af euroen, skal markeres tydeligt ([8]). Dette vil gøre det muligt at vurdere de to associerede staters gennemførelse af disse retsakter i henhold til associeringsaftalen med henblik på de monetære aftaler. ECB glæder sig over medtagelsen af en sådan bestemmelse, da den er den vigtigste bestemmelse i forslaget til afgørelse med henblik på at undgå overlap mellem de monetære aftaler og associeringsaftalen. Samtidig peger ECB på manglende klarhed med hensyn til gennemførelsen af denne foranstaltning. Det er fortsat uklart, om en bestemmelse med samme indhold også skal medtages i associeringsaftalen, og hvem der skal træffe afgørelse om mærkning af EU-retsakter som relevante for anvendelsen af de monetære aftaler. ECB er klar til at deltage i denne opgave. Der kan f.eks. træffes afgørelse om mærkningen på møderne i Underudvalget vedrørende Finansielle Tjenesteydelser, der er nedsat i henhold til associeringsaftalen. For at skabe større retssikkerhed vil ECB desuden foreslå, at de relevante EU-retsakter markeres som »relevante for anvendelsen af den monetære aftale« i stedet for »relevant for euroen«, »nødvendige for euroen« eller »relevante for en smidig anvendelse og beskyttelse af euroen«.

2.5. ECB foreslår endvidere, at der i samme bestemmelse fastsættes, at der efter møder om status for gennemførelsen af de EU-retsakter, der er opført i det relevante bilag til associeringsaftalen, og som er markeret som relevant for anvendelsen af de monetære aftaler, vil blive delt et »regneark om gennemførelsen« med det relevante fælles udvalg under den monetære aftaler. Uden dette er der risiko for, at mærkningen af visse EU-retsakter som relevante for anvendelsen af de monetære aftaler og erklæringen om, at vurderingen af gennemførelsen af disse retsakter inden for rammerne af associeringsaftalen vil blive foretaget samtidig med henblik på de monetære aftaler, vil være uden formål. De blandede udvalg under de monetære aftaler skal underrettes behørigt om status for gennemførelsen af de relevante EU-retsakter for at afgøre, om den har nogen indvirkning på anvendelsen af de monetære aftaler. ECB forstår, at en bestemmelse af samme art skal medtages i associeringsaftalen.

2.6. I forslaget til afgørelse foreslås det at indsætte en bestemmelse om, at den undergruppe af EU-retsakter om bank- og finanslovgivning, der er relevante for euroen, og alle nye EU-retsakter om bekæmpelse af hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, der er blevet en del af associeringsaftalen, automatisk vil blive indarbejdet i bilagene til de monetære aftaler, hvis associeringsaftalen suspenderes helt eller delvist, eller hvis den opsiges ([9]). For fuldstændighedens skyld foreslår ECB, at det præciseres, at denne proces også vil blive ledsaget af en vurdering af gennemførelsen af de relevante EU-retsakter, som vil blive foretaget inden for rammerne af de monetære aftaler.

2.7. ECB glæder sig over indsættelsen i forslaget til afgørelse af en bestemmelse i de monetære aftaler, som vil sikre, at EU-retsakter af monetær karakter udelukkende reguleres af de monetære aftaler ([10]). Som forklaret i begrundelsen til forslaget til afgørelse omfatter retsakter af monetær karakter retlige foranstaltninger vedrørende pengesedler og mønter, svig og falskmøntneri, statistisk indberetning til ECB og retsakter i henhold til traktatens artikel 133. De omfatter således bl.a. alle retsakter vedtaget af ECB, som er opført i bilagene til de monetære aftaler.

([8]) Jf. artikel 1, stk. 1, litra c), i forslaget til afgørelse.
([9]) Jf. artikel 1, stk. 1, litra d), i forslaget til afgørelse.
([10]) Jf. artikel 1, stk. 1, litra d), i forslaget til afgørelse.

2.8. Endelig fastsættes det i forslaget til afgørelse, at Kommissionen alene har beføjelse til at forhandle, indgå og undertegne ændringen af de monetære aftaler med Andorra og San Marino ([11]). ECB bemærker, at dette afviger fra den hidtidige praksis, hvor ECB har været fuldt inddraget i forhandlingerne om de monetære aftaler inden for sit kompetenceområde ([12]). Desuden er ændringen af de monetære aftaler, der skal forhandles med Andorra og San Marino i henhold til forslaget til afgørelse, ikke af mindre og teknisk karakter. Som nævnt i denne udtalelses punkt 1.3 har den foreslåede ændring betydelige konsekvenser for rammerne af de monetære aftaler, navnlig for den rolle, som de blandede udvalg, der er nedsat i henhold til de monetære aftaler, spiller. Derfor bør det fastsættes i forslaget til afgørelse, at ECB vil blive inddraget fuldt ud i forhandlingerne inden for sit kompetenceområde i overensstemmelse med tidligere praksis.

Hvor ECB foreslår ændringer af forslaget til afgørelse, vedlægges som bilag ændringsforslag med en begrundelse herfor i et separat teknisk arbejdsdokument. Det tekniske arbejdsdokument er tilgængeligt på engelsk i EUR-Lex.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 15. maj 2024.

Christine LAGARDE
Formand for ECB

([11]) Jf. artikel 2 i forslaget til afgørelse.

([12]) Jf. artikel 7 i Rådets afgørelse 1999/97/EF af 31. december 1998 om Fællesskabets holdning til en aftale om de monetære relationer med Republikken San Marino (EFT L 30 af 4.2.1999, s. 33), artikel 7 i Rådets afgørelse 2004/548/EF af 11. maj 2004 om Fællesskabets holdning til en aftale om de monetære relationer med Fyrstendømmet Andorra (EUT L 244 af 16.7.2004, s. 47) og artikel 3 i Rådets afgørelse 2009/904/EF af 26. november 2009 om Det Europæiske Fællesskabs holdning til genforhandlingen af den monetære aftale med Republikken San Marino (EUT L 322 af 9.12.2009, s. 12).